

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Dub. III. An supradicti teneantur singuli restituere in solidum, & quo ordine?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

omittendo, quando est necessarium; non tamen ad hoc tenetur ex obligatione erga tertium, quasi ex iustitia debeat eius damnū cavere, aut procurare, ut hoc ei compensetur. Secus tamen dicendum videtur, si positivè restitutionem impediatur ex malitia, imò etiam ex ignorantia crassa, vel culpa lata: quia tunc consilio suo, est causa efficax damni, v. Less. & Bon. d. 1. q. 2. p. 11. Laym. l. 3. t. 4. r. 7. & infra l. 6. t. 6. 2. dub. 5.

DUBIUM III.

An supradicti teneantur singuli restituere in solidum, & quo ordine.

Resp. Cum plures damnificantes, vel seorsim singuli rem suam agere possint, vel conjunctim, atque alii aliis plus minusve in damnum influere, hinc ex tali ordine & mensura influxus, ordo & mensura restitutionis sumenda est. Ita comm. Doct. Unde resolves.

I. Si plures absq; consensu, quisque per se seorsim, & casu concurrant ad damnum, singuli non plus tenentur restituere, quàm quod quisque per se damni intulit. Laym. lib. 3. tr. 2. cap. 6.

II. Si plures consensu, & invicem juvantes, id fecerunt, singuli in solidum tenentur restituere totum damnum: quia singuli sunt causa totius damni, cum unus juvet alterum, & procedat ex confidentia, quam habet in auxilio aliorum. Unde si unus eorum restitutionem fecit, potest à reliquis, nimirum à principali totum, aut si is nolit, à reliquis, pro rata singulo-

L s rum,

rum, repetere, *Bon. de rest. d. 1. q. 2. p. II. ex Vasq. Mol. Fill. &c.*

III. Quòd si actio damnificans fuit lucrativa, & aliquem ex cooperatoribus res ablata adhuc existat, aut is eam mala fide absumpsit, tenetur is primo loco restituere ipsam, vel æquivalens; & si ille non faciat, reliqui. *Less. l. 2. c. 13.*

IV. Si actio damnificans non fuit lucrativa, aut quia res periit, & destructa est, ut fit, v. g. in combustione, mutilatione, detractio, tunc ante alios primò tenetur restituere qui mandavit, vel qui causa fuit primaria, vel executor primarius; ut in bello Princeps, & Dux, & si is non sit facturus, ut quia non vult, vel quia non potest, tenentur reliqui, v. g. cæteri milites. Quod etsi de militibus speculativè verum sit, practicè tamen si excusantur per accidens: tum quia non possunt totum restituere: tum quia dominorum voluntas non est, nec expectatio ut plus restituant, quam partem suam; ideoque si hanc possunt, ad id tenentur; uti & si quid adhuc reliquum habent ex iniquo, *Laym. l. 3. tr. 2. c. 6. n. 5. ex Caiet. Mol. &c.* Imò *Bon. de rest. d. 1. q. 2. p. 10. n. 13. ex Navar. cap. 17. Vasq. & Less. d. 4. n. 37.* dicit militem gregarium, qui alios non induxit, non teneri ad restitutionem totius damni illari à toto exercitu, sed tantum pro sua parte, v. *supra l. 4. c. 1. d. 5. art. 3.*

V. Si damnum passus condonet restitutionem principali damnificanti, etiam minus principales liberantur: non autem vice versa: quia ruente principali, ruit accessorium, non contra. v. *Laym. supra cit.*